

ZÁPIS

z jednání Ekonomické komise Odboru lesního hospodářství
České akademie zemědělských věd

16. a 17. října 2012 v oblasti působení společnosti Kinský dal Borgo a.s., Chlumeck nad
Cidlinou

Přítomni – viz prezenční listina; při prezenci byl přítomným předán zápis z jarního zasedání EK OLH ČAZV v oblasti Biosférické rezervace Dolní Morava o. p. s.

Jednání zahájil a vedl v zastoupení předsedy prof. Šišáka místopředseda doc. Kupčák. Přivítal přítomné, zástupce slovenských akademických a vědeckých institucí a domácí účastníky. Současně omluvil předsedu prof. Šišáka ze zdravotních důvodů. Informoval o omluvě z účasti Ing. Šimka, jež právě řeší své odvolání pro nadbytečnost. Zvláště přivítal zástupce hostitelské organizace Ing. Žabku, ředitele lesního hospodářství Kinský dal Borgo, a.s. a Ing. Ornsta, ekonomického ředitele Kinský dal Borgo, a.s.

Program:

16. 10. 2012

Úvod

1. Informace o činnosti ČAZV a Odboru lesního hospodářství ČAZV
2. Stav lesnického ekonomického výzkumu
3. Současná ekonomická situace LH ČR
4. Aspekty hospodaření na soukromých lesních majetcích
5. Správa lesů Kinský dal Borgo a.s.
6. Organizační záležitosti exkurse

17. 10. 2012

Exkurse: Lesnické hospodaření a myslivost v oblasti působení společnosti Kinský dal Borgo a.s., manipulačně-expediční sklad a pila etc.

Úvod

1. Informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV

Doc. Kupčák informoval o diskusi k aktuálním otázkám k Národnímu parku Šumava na rozšířeném zasedání OLH ČAZV.

2. Stav lesnického ekonomického výzkumu

Ing. Vala (LDF MENDELU v Brně)

Ústav v současné době není zapojen do žádného vědecko-výzkumného projektu, grantu či programu. Ústav je od 1. 4. 2012 zapojen do Operačních programů vzdělávání pro konkurenceschopnost - inovací předmětů lesnictví, dřevařství a nábytkářství v bakalářských a magisterských studijních programech. Dále informoval o personálních změnách ústavu pro výuku předmětů Management LH, Hospodářská informatika a Oceňování lesů.

Doc. Kupčák (FLD ČZÚ v Praze)

Tři tituly NAZV a jeden projekt TAČR. NAZV – „Sociálně ekonomická efektivnost pěstování lesa nízkého“ s dobou řešení 2009 – 2012. Naplánován seminář na přelomu 11-12/2012 pro prezentaci projektu a dosažených výsledků (1 den na FLD v Praze). TAČR – „Návrh nového systému ochrany půdy“, prof. Pulkrab a Ing. Sloup s dobou řešení 2010 – 2013. NAZV - „Diferenciace intenzit hospodaření“, projekt získán v roce 2012. Projekt se v první cílové skupině zabývá diferenciací intenzit hospodaření na bázi Plívový diferenciací SLT. Druhá cílová skupina jsou determinace vyplývající z legislativy – kategorizace lesů. Lze předpokládat diferenciaci VH dle SLT. Třetí cílová skupina jsou novodobé vlivy jako např. NATURA 2000. Hlavním přínosem by měla být kvantifikace těchto vlivů. Projekt je řešen a finančně podpořen ve spolupráci s VLS, s.p. v rámci Komplexních udržitelných systémů v zemědělství, kde byla podmínka spolufinancování podnikatelským subjektem. LČR, s.p. se v tomto směru neúčastní. NAZV – „Stabilizace lesních ekosystémů“ s dobou řešení 2012-2016. Odpovědný řešitel VÚLHM, katedra je v pozici spoluřešitele. Zaměřením je poměr přirozené a umělé obnovy a vnos MZD – řešitel prof. Šišák.

Na FLD byla podána akreditace nového studijního programu Podnikání v dřevozpracujícím průmyslu v bakalářském stupni studia.

Prof. Holécý (LF TUZ)

Projekt „VYNÁLES“ Výzkum vlivu nestátního vlastnictví lesů, dotace 25 tis. EUR, zdroj MŠ SR. Řešení problémů inovací v LH SR. Snaha o zlepšení komunikace, vedoucí projektu doc. Šálka 2012-2015.

„Matematické modelování pojištění lesa proti riziku klimatické změny“, zdroj VEGA, řešitel prof. Holécý. Měření klimatické změny, statistickými metodami. Poukázání na riziko a možnost ochrany před rizikem využitím pojistných služeb, a to nejen standardními pojistnými službami, participuje prof. Škvarenina.

„Ekonomická efektivnost obchodu se dřevem“, zdroj VEGA. Projekt řeší reformu trhu se dřevem, jen pět velkých odběratelů dřeva a velké množství malých dodavatelů. Vyčíslení efektů dodavatelských kanálů dřeva. Dr. Brodrechtová, Dr. Halaj, Dr. Trenčanský. 3800 EUR/rok.

Prof. Švarenina „Analýzy rizika, bodový odhad, intervalový odhad“ 110 tis. EUR na 4 roky.

Prof. Holécý INTEGRAL – nejvýznamnější projekt TUZ, délka 4 roky 330 tis. EUR 2012-2016.

Výpočet kapitálové hodnoty lesního majetku v podmínkách rizika. Kapitálová hodnota lesního majetku v riziku kalamitních ataků vede k podstatnému snížené kapitálové hodnoty z 1800 na 500 EUR/ha, z čeho vyplývá potenciální snížení daní z nemovitosti.

Ing. Tutka, Národní lesnické centrum Zvolen

Odbor lesnické ekonomiky a politiky. Výzkum financován z institucí MPLH, MŠ. Běží projekty Výzkum konkurenceschopnosti a životaschopnosti podniků LH, Výzkum optimalizace mezisektorových skupin LH. Dobudování centra excelentnosti – „Hodnocení ekosystémových služeb, ochrana, úloha lesů v rámci klimatické změny při sekvestraci uhlíku“.

V rámci financí MŠ „Národní program využití výrobků ze dřeva“, Analýza dokumentů přijatých v rámci EU. Hodnocení a prognóza těžebních možností, vývoj spotřeby dřeva. Souhrnné ekonomické a ekologické účetnictví, Zelená zpráva. Koncepční úlohy pro Ministerstvo poľnohospodárstva. Koncepční práce nového zákona o lesích. Rozpracované podklady koncepce LH a zemědělství 2014-2020.

Doc. Jánický (FRRMS MENDELU v Brně)

Dal k dispozici brožuru shrnující VVČ univerzity. Informoval stručně o pedagogické a VVČ fakulty. Fakulta navazuje na VV projekty PEF. Výzkumný záměr dobíhá již pouze na agronomické fakultě. Výzkumné záměry jsou ministerstvem rušeny. Nosnou tematikou je vyhodnocování ekonomických aspektů na regionální úrovni.

Specifický výzkum regionálních disparit. Výsledky budou publikovány formou monografie. Pozice dotací způsobují prohlubování disparit mezi regiony. Propadající se obcí je stále více. V rámci GAČR metodické hodnocení zemědělských podniků. Doc. Kupčák poznamenal k regionálnímu významu dřevařství. Zvláštním případem je osud pily v obci Ptení na Prostějovsku a dopad do mikroregionu.

Připravované akce: ČLS 18. 10. proběhne 15. sněm lesníků. 29. 11. „Lesnictví a venkov“. Slovenská konference Financovanie LESY-DREVO 22. 11. 2012.

3. Současná ekonomická situace LH

Ing. Pásek, vedoucí odboru státní správy lesů

Kategorizace lesů a zdanění lesních pozemků. Záměr pozměnit zdanění nemovitostí – lesních pozemků. Je záměrem některé subkategorie lesů zvláštního určení začít zdaňovat. Příprava se posune pravděpodobně až na jaro 2013. Bude nutná debata se zainteresovanými stranami, SVOL a další.

Ing. Ornst: „Odkud vzešla iniciativa? Zda od MF či od obcí, Kdy to připadá v úvahu, kdo by měl být správcem daně?“ Ing. Pásek: „Iniciátorem jsou zřejmě obce, předpokládá se od roku 2015.“ Ing. Chytrý: „Obce chtějí peníze, MF má náklady na výběr cca 15 mil. Kč + úrok. MF by chtělo, aby se daň vybírala ze všech pozemků z důvodů evidenčních s možností dalšího selektivního osvobození. MF tedy neví, zda všichni povinní poplatníci platí daně.“ Ing. Jelínek: „SVOL před dvěma lety upozorňoval na jev placení daně obcí jiné obci z důvodu vlastnictví lesa na jiném k.ú.“

Doc. Kupčák: „Dotaz na přehodnocení stávající kategorizace lesů.“ Ing. Pásek: „Zatím se neřeší, připravuje se novela zákona o lesích. Současná kategorizace právního zakotvení omezení vlastnických a užívacích práv k lesu.“

Ing. Lojda, odbor koncepcí a ekonomika LH MZe

Novela zákona o rozpočtových pravidlech, ve které je zakotvena připravovaná novelizace lesního zákona. Snaha, aby finanční příspěvky nebyly součástí zákona o státním rozpočtu. Zrušením odstavce v § 46 zákona o lesích je snaha zakotvit obecná pravidla. Od roku 2013 by příspěvky měly být poskytovány jinou formou, patrně Nařízením vlády.

Ambice dotačně podpořit koně. Cca 10 návrhů včetně podpory certifikace FSC ve státních lesích. Odbor upozornil na dotační podtitul D z krajských příspěvků. Od roku 2013 by měl být tento podtitul hrazen z MZe. Cca 20 mil. Kč.

Dotační pravidla jsou notifikována převážně do roku 2013. Inicivace vytvoření společného dotačního rámce. Přípravován je PRV EU od roku 2014. Od jara se změnila některé podmínky. V únoru 2014 by měl být návrh předložen do jednání vlády. Zatím se shromažďují dotazy členských států a dosud se negenerují odpovědi. Je snaha o stanovení hodnotících kritérií programů čerpání prostředků. V listopadu 2012 by mělo být jednání grémia PRV.

Navrhovaná opatření: 9 článků, 16 opatření. Průřezovým tématem je Vzdělávání s důrazem na lesní pedagogiku. Čl. 18 investice do HM – opatření lesnická infrastruktura. Zalesňování ZP – rozšíření o zalesňování nezemědělských půd. Bude vytvořena bonitní hranice. Další článek prevence lesních požárů, protipožární pásy. Po dohodě s HZS ČR vrstvy cest pro hasičskou techniku a zdroje vody. Opatření obnova po kalamitách. Neočekávají se podstatné změny. Bude nutné definovat potenciál lesa. Preventivní opatření – retenční nádrže v lesích max. 10 % vody zbytek suchá nádrž. Opatření Rekonstrukce porostů náhradních dřevin i v PRV. Diskuse o vpuštění státních lesů do PRV. Opatření neproduktivních investic zůstane bez změny. Nové opatření Investice do ochrany MZD (oplocenky), lesnicko-environmentální platby. Lesnická technika, diskuse nad umožněním vstupu podnikatelským subjektům. Vybavení provozoven a rozšíření na mikropodniky OSVČ. Dotaz na lesnické fakulty – jaká by byla poptávka? Změna v opatření výchovných zásahů – plánuje se pouze jedno v celém rozmezí 10 – 40 let. Nové opatření je genofond lesních dřevin. Vzniká program Národního genofondu lesních dřevin. Poslední je spolupráce. Z Bruselu je kladem velký důraz. Aplikace výzkumů do praxe a lesnickou pedagogiku. V rámci lesnické techniky bude vytvořen dotační titul pro lesní školkaře s vlastními preferenčními kritérii.

Dotaz: Jak budou definovány lesní majetky lesnických škol? Situace se dosud nezměnila. Brusel neuznává kraje jako žadatele. Ing. Zádrapa dotaz při modelování ekonomického vývoje lesního majetku je nutné zahrnout i předpoklad na dotační příjmy. Zda lze odhadnout vývoj celkového objemu dotačních prostředků do LH v novém programovacím období? Ing. Lojda cca 101 mld. EUR.

Doc. Kupčák poznamenal: „V LH pracovalo 2700 koní v roce 2008. Každoročně se počet snižuje o cca 100.“

Ing. Vašíček, ÚHÚL

Proběhly dotazníkové akce cca 50 respondentů v prvním kole, cca 170 respondentů v druhém kole. Předmětem bylo šetření mezi vlastníky lesů. Rozšíření metody dotazníků resortního šetření. Cílem bylo zvýšení vypovídací hodnoty výsledků šetření hospodářské úpravy lesů o ekonomické aspekty a začlenění regionálních aspektů. Řešení pobočkou Mladá Boleslav. ČSÚ sdělil, že detailní šetření by bylo dalším zatěžováním respondentů. Pilotní projekt je k dispozici, metodika je zpracována. Částečně ji využívá SVOL v rámci svého šetření. Nemohlo být začleněno do výzkumu ÚHÚL, jelikož není výzkumnou organizací. ÚHÚL je koordinátorem NLP II. Ocenil snahu MZe o vytvoření dokumentu formou diskuse zdola. Ostatní dokumenty (MŽP) jsou vesměs dokumenty úřednického charakteru.

Nařízení EP a ER „O dřevě“ Zákon ČR je v tuto chvíli již v PS PČR a připravuje se k němu prováděcí vyhláška. Vyjádřil mínění o dobré funkčnosti závazných ukazatelů LHP, porovnání etátů a evidence.

Zamýšlel se nad snahou sloučení ÚHÚL a VULHM. Poslední návrh je na sloučení ÚHÚL s UZEI pod hlavičkou NAZV.

Doc. Kupčák poznamenal, že v LH působí cca 17000 OSVČ, 900 právnických osob a cca 90 a.s., v zemědělství je cca 26000 subjektů.

Ing. Pražan (předseda SDP, viceprezident KLDS) – Současná ekonomická situace dřevozpracujících podniků

Informoval o vývoji cen pilařské kulatiny smrku 2009 – 2012 ze zdroje Holzkurier. Odbyt řeziva od roku 2010 kolísá, až klesá. Hlavní problém střeoevropského dřevařského trhu je růst cen suroviny a pokles odbytových možností. Hlavní příčinou je velký konkurenční boj mezi pilařskými kapacitami o surovinu, v ČR ještě podpořen lesopolitickou situací, zejména politikou reprezentovanou LČR, s. p. Mluvčí svazů hovoří o vysokých kapacitách zpracovatelů. Velké pily v ČR cca 5 – 6, úhrn pořezu 40 – 50 % hmoty na trhu. MM Holz Paskov má problémy s odbytem. Malé a střední podniky řeší problém s nedostatkem suroviny orientací na jiné dřeviny BO, MD a útěk do nižších jakostí. Němečtí zpracovatelé shodně snižují výrobní kapacity. Je prognóza, že ceny suroviny budou v nejbližší budoucnosti stagnovat. Během roku 2012 v názorech výrazně posílila skupina prognózující zvýšení odbytových problémů. Objem produkce 9/2011-9/2012 stagnuje, až klesá.

Prognóza budoucích cen řeziva: nálada na trhu je rozkolísaná, poslední vývoj ze září je spíše pesimistický. Cenový index výrobců palet a dřevěných obalů ke konci 3.Q 2012 -3,9 % palety, obaly - 1,7%.

Závěr: malé a střední firmy se bojí investovat. Ztráty jsou na úrovni CF u úspěšnějších podniků.

Prof. Holécý Jsou to ceny nominální – ano.

Prof. Bartuněk – jakou metodou jsou prováděna statistická šetření. Odpověď dotazováním v členské základně např. Německého svazu dřevozpracujících podniků. Dalším vodítkem je Vídeňská burza, která každý pátý den v měsíci publikuje údaje o cenách.

Ing. Zádrapa – co by SDP mohlo změnit na českém lesnictví. České lesnictví není orientováno na zákazníka.

Mikroprovozy 600-800, požez celkem cca 750000 m³, 150 podniků s požezem 10 – 100 tis. m³.

Doc. Jánský konstatoval, že v letech 1998 – 2000 se nabízelo vybudování informačního systému v rámci malých zemědělských komodit pro SZIF.

Ing. Matějčík: Existuje sběr dat Výzkumného ústavu dřevařského? Už neexistují, nejsou k dispozici.

Ing. Pražan – trend exportu do Rakouska je aktuálně klesající. Itálie propustila během dvou let 360 tis. pracovníků ve stavebnictví.

4. Aspekty hospodaření na soukromých lesních majetcích - referáty

Ing. Gabzdil

Referát: „Historický nástin vývoje vlastnictví lesů do roku 1938“ – viz prezentace. V roce 1920 bylo v ČSR dominantní soukromé vlastnictví lesů. Rok 1938 byla 1. Pozemková reforma dokončena, státní lesy 21 % výměry. Porovnání názoru prof. Juklíka v učebnici lesnické politiky s názory na téma Pozemková reforma na posledním zasedání Moravskoslezského lesnického spolku v Brně 1922.

Ing. Jelínek – SVOL

Referát: „Hospodaření členů Komory soukromých lesů SVOL“ – informace o činnosti komory, ekonomická data členů Komory soukromých lesů, systém zjišťování a ekonomický průzkum mezi členy SVOL od roku 2007. První snahy o zjištění ekonomických výsledků členů jsou z let 1994 – 1995. Cca 1/3 návratnost dotazníků.

U soukromých lesů je znatelná snaha o „investice do lesů“ vyšší náklady v PČ.

Ing. Novotný – Lesní společnost Prylovi s.r.o.

Společnost zaměstnává 20 osob, 1080 ha rozdělených na 2 LHC, okres Pelhřimov a část v okrese Benešov. 98 % jehličnanů. PLO 16, 5. a 6. lvs. Manipulační sklad - linka dřevostroj Čkyně, v současné době v důsledku nárůstu harvestorových těžeb její využití klesá. V přirozené obnově v důsledku vysokého počtu jedinců jsou prováděny schematické zásahy. LTZ jsou zpracovány na energetickou štěpku, cena cca 100 Kč/prms. Vlastní malá školka. Investice do stavby retenčních nádrží. Zisk v roce 2011 cca 4500 Kč/ha. Prodej A/B/C v průměrné ceně cca 2500 Kč/m³. Odpisy přes 2000 Kč/ha. Ve středočeském kraji nežádáno o dotace.

5. Správa lesů Kinský dal Borgo a.s. 6. Organizační záležitosti a exkurze

Ing. Žabka, Ing. Ornst

Obora les – zvěř, dotace leso-environmentálních služeb, manipulační sklad a pila, zámek Karlova koruna. 1. 7. 1992 vrácen zámek Dr. Norbertu Kinskému a Dr. Radslavu Kinskému. 8. 3. 1993 zahájena ekonomická činnost. 1. 6. 1993 vydán majetek Kost. 7300 ha lesa celkem. 500 ha zemědělských pozemků, které jsou pronajímány. 2000 dokončena pila, investice 75 mil. Kč. První 3 roky ztrátová, zaměřeni na speciální požez. Od roku 2005 je zisková. 2004 byla založena a.s. (od 1. 1. 2005) Podnik hospodaří na území 3 krajů: Královehradecký, Pardubický a Středočeský. Obrat cca 104 mil. investice 30-40 mil/rok. 1995 35 mil. 2011 44 mil. tržeb z prodeje dříví. Středisko pronájmů je nejnýnosnější. Mzdy cca 1500 až 2000 Kč nad celorepublikovým průměrem LH. Vysoký stav nemovitého majetku z části nevyužitého. Obora 680 ha chov dančí a mufloní zvěře. Proces snižování základního kapitálu z daňových důvodů (inspirace v Itálii).

Návrh na téma a oblast jarního jednání komise v roce 2013: oblast působení státního podniku Vojenské lesy a statky ČR, s. p. – divize Plumlov.

Jednání ukončil místopředseda doc. Kupčák a poděkoval všem přednášejícím a přítomným.

Zapsal: Ing. Dalibor Šafařík